

Miljø- og
Fødevareministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 5. marts 2020

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 590 (MOF alm. del) stillet 20. februar 2020 efter ønske fra Hans Christian Schmidt (V) og Erling Bonnesen (V).

Spørgsmål nr. 590

” Vil ministeren på baggrund af den tekniske gennemgang den 18. februar 2020 om afrapporteringen af kvælstofudvalgets arbejde redegøre for, hvorvidt det er muligt at måle landbrugets andel af kvælstofudledningen i danske farvande, og herunder redegøre for, hvordan fordelingen er mellem landbrug, natur og baggrundsudledning m.v., samt hvor stor den samlede udledning er?”

Svar

Tilførslerne af kvælstof til kystvande opgøres i det nationale overvågningsprogram for vand og natur (NOVANA). Tilførslerne baseres på målinger af den kvælstof, der udledes fra vandløb til kysterne og for de umålte oplande, baseres det på modelberegninger. Beregningerne for de umålte oplande baseres på data fra sammenlignelige målte oplande. Dertil kommer opgørelser af udledninger fra punktkilder som renseanlæg m.v.

Den samlede tilførsel af kvælstof kan generelt opdeles i tre typer: 1) landbrugets dyrkningsbidrag, 2) punktkildebidrag, som primært er fra spildevand og 3) baggrundsbelastning.

Punktkildebidraget bestemmes via målinger af udledninger fra renseanlæg og industrier og opgørelse af bidrag fra spredt bebyggelse og regnbetingede overløb på baggrund af oplysninger om bl.a. antal husstande, befæstet areal m.v. Baggrundsbelastningen bestemmes ud fra målinger af områder med lav eller ingen menneskelige påvirkning.

Landbrugets dyrkningsbidrag bestemmes herefter ved at fratrække punktkilde- og baggrundsbidrag, ligesom der udføres målinger i oplande domineret af landbrugsaktivitet.

Fordelingen mellem kilderne varierer, men i forbindelse med vandområdeplanerne for 2015-2021 blev fordelingen for kvælstof opgjort på nationalt niveau. Landbrugets dyrkningsbidrag blev opgjort til ca. 70%, punktkilder udgjorde ca. 10% og baggrundbidrag blev opgjort til ca. 20%. Særligt for Hovedstadsområdet er fordelingen dog anderledes, idet punktkilder udgør en betydelig større andel af belastningen og landbrug en tilsvarende mindre andel.

Med den seneste ændring af NOVANA opgørelsen¹ har den samlede tilførsel af kvælstof fra land til kystvande for de seneste 5 år (2014-2018) været 50.000-67.000 tons kvælstof og den afstrømningsnormaliserede tilførsel har været 53.000-58.000 tons kvælstof.

Lea Wermelin

/

Peter Østergård Have

¹ Aarhus Universitet, notat af 7. februar 2020:

https://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Notatet_2020/N2020_8.pdf